

רצוי נחמן

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוע

שבחי הר"נ

נסיעת רבינו ז"ל לארץ ישראל

צ"ט (כט) ... וזה האיש, שבזה אותו מאד בסטנבול, נפטר מיד בביתאנו לביתו, ושאל האיש הנ"ל, שהיה עמו, את רבנו וזכרונו לברכה: הלא פתיב: גם ענוש לצדיק לא טוב, והשיב לו משל על זה, שהיה מלך אחד, ואהב אחד מבני השקריות, וחיבב אותו, וקרבו בכל מיני אהבה וחיבוב, ואחר-כך, כשהגדיל, העז נגד המלך. ואמר המלך: תדע, שאף-על-פי שאני אוהב אותך מאד, אף-על-פי-כן אי אפשר לי לעבר על דת ומשפט המלכות, ומשפטיך הרוץ למיתה, ותכף צוה המלך לסגרו בכבלי-ברזל, ונתנו בבית-הסהר; והתחיל זה הנושרה לציר בדעתו היסורים שלו, שהיה לו מן המיתה, וראה, שצערו לא ימשך זמן הרבה, כי-אם עד שיהרג; אבל כשהתחיל לציר בדעתו צער המלך ראה, שצער המלך יגדל מאד, כי צער המלך יהיה תמיד, כי הוא יודע, שהמלך אוהב אותו מאד, ויהיה לו געגועים גדולים אחריו וצער גדול מאד לעולם; והיה לו רחמנות על ... (ההמשך מעבר לדף)

וכסופין דקדשה להשם יתברך, וזה היה עקר עבודתם, עד שבא אברהם אבינו שהיה ראש למאמינים וראש לנמולים, ועל-ידי זה זכה בשלמות יותר לבחינת ההשתוקקות והכסופין הנ"ל, שהם בחינת חסד ואהבה שזה מדתו של אברהם אבינו. ומאז התחיל להתנווץ בחינת התגלות התורה, ואחר-כך עסקו בזה שאר האבות והשבים ובניהם וכו', עד שבא משה רבינו עליו השלום עם דורו שהיו כלם צדיקים, עד שעל-ידי ההשתוקקות והכסופין שלהם נצטרפו כל אותיות התורה לטוב, ואז זכו לקבלת התורה. (הלכות דם א' לפי אוצר היראה - תלמוד תורה - מ"ה)

כב. אנכי ה' אלקיך

עקר קבלת התורה והמצוות הוא האמונה שהוא יסוד כל התורה והמצוות, כמו שכתוב (תהלים קיט): כל מצותיך אמונה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (מכות כד): בא חבוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה, ועל-כן תחלת דבר ה' שדבר עם ישראל הוא 'אנכי ה' אלקיך' וכו' (שמות כ) שהוא עקר האמונה להאמין בה' יתברך ולבטל אמונות כוזביות בחינת 'לא יהיה לך אלהים אחרים, לא תעשה לך פסל וכו', פי זהו עקר ההתחלה והתכלית והיסוד והעקר של כל התורה כלה, פי העקר הוא האמונה. (הלכות ערובי תחומים ה' - אות א')

כג. לא תנאף לא תגנב

עקר תאות נאוף נמשך על-ידי הגנבה של הבעל דבר שגונב וחותר במחשבות האדם בכמה תחבולות וערמומיות וגנבות עד שמביאו לידי הרחור חס ושלום. ועל-כן נסמך לא תנאף אצל לא תגנב פי עקר נאוף בא על-ידי בחינת גנבה של הבעל דבר כנ"ל. וזה בחינת: אם ראית גנב ותרחץ עמו ועם מנאפים חלקך, הינו שהפסוק מוכיח 'אם ראית גנב' - שהוא היצר הרע 'ותרחץ עמו', ועל-ידי זה יועם

שַׁבַּת יִתְרוֹ

* מתוך ספר לקוטי הלכות *
יחז. וישאלו איש לרעהו לשלום ...

ואמרו רבותינו ז"ל מי הקרוי איש זה משה, וכמה היו רחוקים זה מזה, משה קבל התורה מפי הגבורה ויתרו נתגיר ממקום רחוק וטמא מאד כי לא הניח עבודה זרה שלא עבדה. בפרט בעת שבא למשה שעדין לא נתגיר רק שרצה להתגיר. ואף-על-פי-כן קוראם איש ורעהו, כי כך דרכו של הצדיק הגבה מאד שהוא בחינת משה שהוא מוריד את עצמו ומקרב את עצמו כל כך למי שיש לו איזה רצון להתקרב אל האמת הוא מקרב את עצמו אליו כל כך כאלו היה חברו ממש כאלו הם איש ורעהו. (הלכות בכור בהמה טהורה ד' - אות כ"ב)

יחז. עתה ידעתי פי גדול ה'

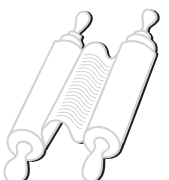
כל מה שיודע בנפשו שהוא גרוע ומקלקל ביותר, על-ידו דיקא ותגדל ויתקדש שמו הגדול ביותר כשיתקרב אליו יתברך, בחינת "כד אתא יתרו ואמר וכו', פדין אסתלק ואתיקר שמא דקדשא-בריך-הוא וכו'", פי עקר גדלת השם יתברך הוא דיקא כשהרחוקים מתקרבים אליו יתברך, ועקר העצה לקיום התורה הוא להתחיל בכל פעם מחדש. (הלכות קריאת התורה ו' לפי אוצר היראה - יראה ועבודה - י"ג)

יטא. בחדש השלישי ...

עקר התגלות התורה הוא על-ידי חסד ואהבה והשתוקקות וכסופין דקדשה, שעל-ידי זה נעשין נקדות להאותיות ונצטרפין ונצטרין אותיות התורה לטוב, וכל הצדיקים הקדמונים שהיו קדם קבלת התורה, כלם היו עוסקים רק בהשתוקקות

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"ב, טו)

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

שבחי הר"ן

נסיעת רבינו ז"ל לארץ ישראל

כ... (המשך הסיפור) ... והיה לו רחמנות על צער של המלך יותר מצערו, וחשב מחשבות איך להציל את המלך מצערו, ונתישב כן: הלא בושה חשובה כמו מיתה, וצוה להשר של התפיסה להכניסו לפני המלך, ואמר אל המלך: האמת ידעתי, כי צערך גדול מצערי, אך אי אפשר לך לעבר על חק ודת המלכות; בכך, זאת העצה היעוצה, שתסבב תחבולות, שיביש אחד אותי ברבים, והבושה חשובה כמו מיתה, על-כן תראה להוציא מהשבויים גזלן אחד, שדינו להרגה, ואני אתגרה בו, עד שיכעס עלי ויבנה אותי ויכה אותי ברבים, ויגיע לי מזה בושה גדולה, ויהיה נחשב כמו מיתה, ואחר-כך יקחו את הגזלן, החיב מיתה בלא זה, וימיתוהו כדינו, והעולם יהיו טובים, שבשביל שבנה עבד המלך החביב נהרג, ולא יתחיל כבוד המלכות והעבד שלו.

כ... לפעמים אחד מבנה את הצדיק, ובאמת הוא עושה טובה גדולה להצדיק, כי מכפר לו על זה מה שהיה חיב להסתלק, ונתחלף על בושה זו, אך אף-על-פי-כן אין זה כבוד שמים, שלא לקח נקמה מזה, שבנה עבד המלך החביב לו מאד; ולענש את זה שבנה את הצדיק בשביל זה — גם-כן לא ניקח קמה, כי "גם ענוש לצדיק לא טוב", על-כן הוא יתברך מסבות מתהפך, ומעמיד על הצדיק איש כזה, שהוא חיב מיתה וענש מכבד, ומזמנם שניהם לפנדק אחד, וזה מבנה את הצדיק, והצדיק נפטר בזה מן דינו כנ"ל, וזה האיש נענש אחר-כך, ונתקדש שם-שמים, שבשביל כבוד הצדיק נענש, ובאמת — גברא קטילא קטל, כי כבר הוא חיב ענשו מקדם; ודרכי השם ישרים, ולא עולתה בו.

הדבר הזה יברכנו ה' אלקינו בכל מעשינו ובכל משלח ידיו. ואזכה לפור לצדקה בשתי ידים, כמו שפיתוב, פור נתן לאבינוים צדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד.

ה' צבאות עמנו משגב לנו אלקי יעקב סלה. ה' צבאות אשרי אדם בטח בך. ה' הושיעה המלך יעננו ביום קראנו. חננו יעננו ושמע תפלתנו, כי אתה שומע תפלת כל פה עמך ישראל ברחמים. ברוך אתה שומע תפלה: (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה קל"ז)

nae se 101

ישעיהו ישראל

שיחות נלהבות מפי רבי ישראל, זצ"ל

נהייתי מאד מעבדתך... (המשך)

[קברו של רבי ישראל קרדונור זצ"ל]

כ... רבי ישראל מנוחתו כבוד בטבריה, בבית העלמין, יש מצבה קטנה, המצבה היחידה שכתוב עליה "רבי ישראל ברסלבר", חקוק על המצבה... אין עוד מצבה כזה שכתוב עוד שם חוץ מהשם הפרטי שנתן לו - רק כמו שקראו לו בחיים כך כתוב על המצבה.

כ... "רבי ישראל ברסלבר בן רבי יהודה הלוי", האבא שלו היה רבי יהודה, הוא היה לוי, "ט' חשון תרע"ט", כך כתוב על המצבה. כבר נעשו שם שנויים, והשם יתברך עזר שמצאו אותה, כתוב על המצבה "רבי ישראל ברסלבר", רואים את זה בעינינו...

כ... בחייו קראו לו "רבי ישראל ברסלבר", ועל המצבה כתוב "רבי ישראל ברסלבר"... לא שום שבח, רק השם ויום ה'אראצ'יט' - [יום הפטירה].

רבי אלטר קרומנצ'גר ז"ל

כ... בשעת התחלת התקרבותי לרבי ישראל, היה כל העולם 'אש', חשבתי שיש רק אני ורבי ישראל. אז היה יהודי אחד חסיד ברסלב, שהוא נתקרב לרבנו בהיותו בן שלש עשרה שנה לבד, בר מצוה, קראו לו רבי אלטר מקרימנצ'וג. כבר ספרתי לכם ממנו... כל אחד יש לו דבר אחד שהוא מסור אליו ביותר, ורבי אלטר קרימנצ'וגר הוא היה ב'חצות' יחיד בדור, חד בדרא! הוא לא חסר בחייו חצות! אדם עושה ברית, או תנאים, או חתונה, יש זמנים שאי אפשר לו לקום בחצות, אבל אצלו לא ארע כן! וכן כל השנים. כשאני הפרתי אותו הוא כבר היה יהודי זקן בן תשעים, ואולי יותר, הוא היה זקן מפלג.

כ... היום כבר יש כבישים, אז עדין לא עשו, והדרך לרבי שמעון היה הר. היום - אפלו יש הר, אבל יש כביש, אפשר לרדת, אפשר לעלות. אז היו סלעים, סלעים גדולים, והוא היה יורד, הוא ישב בהמושב-זקנים, ולמטה היה הבית-כנסת של רבי שמעון - הציון. והוא היה יורד מהמושב זקנים, היה לו מפתח, והיה יורד לחצות [היום יש כבר מקוה שם בחצר, אבל אז היה המקוה בהמושב זקנים]. היה יורד לחצות להבית-כנסת של רבי שמעון, והיה אומר חצות. אני לא יודע אם היה נשאר שם להתפלל, או אולי חזר להמושב-זקנים, שם היה מנין. אבל הוא בלה שם כל הלילה, הוא לא חזר לישון!

כ... היו יכולים להפיר בהגוף שלו ובהפנים שלו שהוא רחוק מאכילה ושתיה, ומתענגגי העולם הזה...

עצות ותפילות

צדקה, ל"ד

בשלמות, ואזכה לעשות מכל הקולות והצפופים דבורים שלמים, ואעלה מהרה מגדר בהמה לגדר האדם בתכלית השלמות.

● רבונו של עולם, השם פה לאדם, זפני להשלים שכלי בתכלית השלמות, ועל-ידי-זה אוכה לבטחון שלם, ולהרבות בצדקה לעניים הגונים, עד שאוכה לשלמות הדבור, ולעשות מכל הקולות והשירות והצפופים דבורים שלמים קדושים וטהורים, ויעלו דברנו לנחת ולרצון לפני כסא כבודך ותמלא כל משאלות לבנו לטובה ברחמים מהרה, ואזכה לקים מקרא שכתוב בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה, ונאמר, גול על ה' דרכך ובטח עליו והוא יעשה והוציא כאור צדקיך ומשפט'ך כצהרים. אבטח בה' ואשען באלקי שלא יחסר לי על-ידי הצדקה כלל, רק אדרבא בגלל

גדר האדם הוא הדבור, וזה הדבור נמשך מצדקה. כי צדקה וחסד הוא עקר גדר האדם, כי גדר האדם מדבר, הוא לגמל חסד עם הבריות, ומי שאינו עושה צדקה וחסד פוגם בהדבור מאד ואינו בכלל אדם כלל (ל"מ ב', סימן רכה).

● מלא רחמים, עושה צדקות עם כל בשר ורוח, אמצני וחזקני בבטחון שלם בכל-עת, באפן שאוכה להרבות בצדקה לעניים הגונים, ולהתחזק בכל עו והעצמות בכל עסקי מצוה וזכות הרבים כרצונך וכרצון צדיקיך האמתיים, ואזכה על-ידי הצדקה להשלים הדבור דקדושה